

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației nr. 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

LIMBA ȘI LITERATURA MATERNĂ GERMANĂ

Clasele a V- a – a VIII-a

București, 2017

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Limba și literatura maternă germană* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a V-a - a VIII-a din învățământul gimnazial și se adresează claselor care studiază limba germană maternă. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ aprobat prin OMENCS nr. 3590/05.04.2016, în aria curriculară Limbă și comunicare, având un buget de timp de 4 ore/săptămână, pe durata fiecăruia dintre cei patru ani școlari.

Studiul limbii și literaturii materne în învățământul preuniversitar își propune formarea unei persoane cu o cultură comunicatională și literară de bază, capabilă să comunice cu semenii, să înțeleagă lumea, să-și utilizeze în mod eficient și creativ capacitățile, să fie sensibilă la frumosul creat de natură și la cel creat de om. Includerea disciplinei *Limba și literatura maternă germană* în Curriculumul Național corespunde principiilor democratice ale egalității de șanse în educație și ale afirmării identității culturale a indivizilor într-o societate modernă, care este bazată pe respectul diversității, iar importanța acesteia este recunoscută prin stipularea în *Legea Educației Naționale*.

Programa de limba și literatura maternă germană a fost realizată pornind de la analiza programelor școlare pentru clasele I – a IV-a și continuă aplicarea modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe, utilizat și la nivelul învățământului primar. Demersurile propuse prin actuala programă sunt concordante cu spiritul și cu recomandările cuprinse în documente naționale, europene și internaționale:

- OECD / PISA Programul Internațional OECD pentru Evaluarea Elevilor - Programme for International Student Assessment - PISA- Raportul Centrului Național PISA. Ciclul de testare 2011-2012
- Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare (ratificată prin Legea nr. 282/2007)
- Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC)

Prin învățarea limbii germane materne se asigură asimilarea culturii lingvistice și literare de către tânără generație, lărgind orizontul de experiențe și cunoștințe estetice, istorice și sociale ale acesteia, contribuind astfel considerabil la formarea ei.

Personalitatea umană se exprimă în primul rând prin capacitatea de a folosi limba. Prin ea se exprimă emoțiile, convingerile, imaginația, dorințele și analizele de probleme. În același timp, ea constituie baza vieții într-o comunitate. Prin urmare, se impune adoptarea unor tehnici funcțional-comunicative în predarea limbii și literaturii materne germane.

Prin intermediul literaturii, limba deschide o cale de cunoaștere a universului cultural, emoțional și atitudinal. În literatură, elevul găsește diferite modalități de exprimare a culturii proprii, dar și a unor culturi străine. Astfel, el dezvoltă capacitatea de a confrunta modelul de viață tradițional și propriu cu moduri de gândire alternativă.

Limba și literatura maternă germană este o disciplină complexă, care cuprinde, în manieră integrată, trei componente:

- componenta lingvistică, aparținând științelor limbii;
- componenta interrelațională, aparținând științelor comunicării;
- componenta estetică și culturală, aparținând literaturii ca artă a cuvântului.

Componenta lingvistică asigură baza dezvoltării la elevi a competenței de comunicare, prin înțelegerea importanței codului lingvistic, esențial pentru comunicarea umană și pentru interrelaționare eficientă.

Componenta interrelațională vizează dobândirea competenței de comunicare, în sens larg, bazată pe comunicarea orală, sprijinită pe elemente de retorică, în corelare directă cu deprinderile de comportament, dar și pe comunicarea scrisă, prin aplicarea, în manieră complementară, a procedeelelor tradiționale și moderne de comunicare.

Componenta estetică și culturală vizează sensibilizarea elevului, prin apelul la dimensiunea afectivă a personalității.

La nivel gimnazial, în cadrul învățământului obligatoriu, disciplina *Limba și literatura maternă germană* oferă spațiul de dezvoltare a personalității umane, vizând deopotrivă perspectiva istorică, estetică și culturală prin care se redefineste relația dintre persoană și universul exterior al acesteia.

Structura programei școlare pentru disciplina *Limba și literatura maternă germană* include, pe lângă **Nota de prezentare**:

- **Competențe generale** – structurează demersul formativ al disciplinei pe parcursul învățământului gimnazial
- **Competențe specifice și exemple de activități de învățare** – competențele specifice sunt derivate din competențele generale, indicând achizițiile elevului la finalul anului de studiu; activitățile de învățare reprezintă exemple de sarcini de lucru prin care se formează/dezvoltă competențele specifice
- **Conținuturi** – baza de operare pentru dezvoltarea competențelor specifice
- **Sugestii metodologice** – orientează profesorul în organizarea demersului didactic, pentru a facilita formarea/dezvoltarea competențelor

Programa, bazată pe **modelul comunicativ-funcțional**, model ce presupune studiul integrat al limbii, al comunicării și al textului literar, va contribui la dezvoltarea progresivă a competențelor de receptare și exprimare orală, respectiv de receptare a mesajului scris și de exprimare scrisă.

În mod concret, dezvoltarea competențelor de comunicare se realizează prin familiarizarea elevilor cu situații diverse de comunicare orală și scrisă, cu texte literare și non-literare adecvate vârstei. Limba germană ca limbă maternă este abordată atât ca limbă de studiu, cât și ca limbă de comunicare socială, având deschidere europeană.

Prezența programă asigură promovarea dezvoltării personale a elevului într-un cadru sociocultural largit. A dobândi competențe generale, precum a ști, a pune în aplicare, a avea atitudini și reacții adecvate, reprezintă o dimensiune semnificativă a demersului didactic prin care programa va fi aplicată în școală. Prin complexitatea structurală și de conținut, disciplina *Limba și literatura maternă germană* contribuie la dezvoltarea tuturor competențelor cheie, fiind fundamentul în definirea idealului educațional de tip european – *învățarea pe toată durata vieții*.

Competențe generale

- 1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare**
- 2. Participarea la interacțiuni verbale în diferite situații de comunicare**
- 3. Receptarea textului scris de diverse tipuri**
- 4. Redactarea textului scris de diverse tipuri**
- 5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural adecvat în contexte culturale și sociale diverse**

CLASA A V-A

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare

Clasa a V-a
1.1. Receptarea informațiilor esențiale ale unui mesaj oral - exerciții de ordonare cronologică a elementelor unui mesaj oral - identificarea informațiilor esențiale în urma ascultării unor texte orale diverse (fragment audio, podcast, secvențe de film) - sesizarea dificultăților de extragere a informației din texte orale transmise în contexte diverse - selectarea unor informații noi dintr-un mesaj oral
1.2. Identificarea elementelor constitutive ale unui mesaj oral - recunoașterea rolurilor în comunicarea orală: emițător, receptor, mesaj, canal, cod, context - exerciții de ascultare activă - extragerea de informații dintr-un mesaj oral
1.3. Sesizarea corectitudinii fonetice într-un mesaj oral - identificarea structurii fonematice a cuvintelor noi - exerciții de diferențiere a unor mesaje orale (de ex. din punct de vedere al intensității sonore, al ritmului și fluenței vorbirii, al pronunției și al intonației) - exerciții de observare a greșelilor de pronunție și de flexiune în diverse situații de comunicare

2. Participarea la interacțiuni verbale în diferite situații de comunicare

Clasa a V-a
2.1. Prezentarea orală a informațiilor și ideilor principale pornind de la texte ascultate/citite - formularea unor răspunsuri la întrebări legate de un text suport - formularea cuvintelor-cheie dintr-un text suport - extragerea ideilor principale din diferite texte - reproducerea orală a conținutului unui text
2.2. Formularea mesajelor orale, cu respectarea pronunției corecte și clare - exersarea pronunției corecte, de ex. intonația, pronunția vocalelor lungi și a celor scurte - exersarea exprimării articulate - înregistrarea și evaluarea prezentărilor orale pe suport audio
2.3. Manifestarea unui comportament comunicativ față de interlocutor - formularea unor enunțuri interogative - jocuri de rol pentru exersarea dialogului simplu pe teme familiare pentru elevi - solicitarea unor informații elocvente în vederea înțelegerii integrale a mesajului oral - exerciții de reformulare a unui mesaj

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a V-a
3.1. Identificarea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text - extragerea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text - ordonarea cronologică a cuvintelor-cheie - formularea ideilor principale - receptarea unei opere literare integrale
3.2. Folosirea unor tehnici de lucru cu textul/cartea - utilizarea diferitelor strategii de lectură - exerciții de citit cu voce tare a textului scris - citirea expresivă a unor texte adecvate vârstei (concurs de lectură) - exerciții de citire pe roluri
3.3. Identificarea mesajului unui text scris - identificarea legăturii dintre conținutul unui text citit și titlul său - sublinierea cuvintelor-cheie dintr-un fragment citit - formularea de răspunsuri la întrebări legate de un text citit - identificarea elementelor descriptive dintr-un text
3.4. Extragerea de informații dintr-un text scris, conform nivelului de cunoștințe - rezolvarea de exerciții de tip grilă, respectiv de exerciții de tip adevărat/fals, pe marginea unui text citit - formularea unei opinii proprii asupra comportamentului personajelor din text - identificarea elementelor definitorii ale speciilor literare - identificarea și schimbarea perspectivei narative

4. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a V-a
4.1. Redactarea unui text pe baza unor structuri cunoscute - redactarea unei scrisori cu conținut personal - descrierea unei persoane pe baza caracteristicilor fizice - redactarea unei povești după imagini sau după cuvinte/expresii date - realizarea unui afiș de prezentare a unei opere literare citite
4.2. Utilizarea unui vocabular adecvat la redactarea textelor - utilizarea corectă a prefixelor și sufixelor - formarea unor cuvinte noi prin compunere - alcătuirea familiilor lexicale - integrarea unor cuvinte în șiruri de cuvinte sinonimice și antonimice
4.3. Redarea structurată a conținutului unui text citit - exerciții de ordonare cronologică a cuvintelor-cheie - împărțirea unui text în fragmente logice - formularea ideilor principale - redarea scrisă a conținutului unui text

Clasa a V-a

4.4. Redactarea unui text scurt după anumite criterii structurale și de conținut

- *povestirea conținutului unui text din diferite perspective narative*
- *redactarea unei continuări logice a întâmplărilor narate*
- *realizarea unui jurnal de lectură*

4.5. Utilizarea normelor morfosintactice și ortografice în texte

- *utilizarea corectă a tipurilor de propoziții în funcție de scopul comunicării*
- *exerciții de topică a cuvintelor în propoziție*
- *folosirea corectă a timpurilor verbale în texte*
- *exerciții de aplicare a regulilor ortografice*

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural adecvat în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a V-a

5.1. Identificarea unor elemente culturale specifice propriei culturi

- *compararea sărbătorilor religioase și laice, de ex. Crăciunul, Paștele, carnavalul etc.*
- *identificarea elementelor culturale în texte literare sau non-literare*
- *manifestarea interesului pentru lectura unor texte din spațiul germanofon*

5.2. Promovarea diversității aspectelor culturale ale etniei

- *participarea la evenimente culturale (spectacole, vernisaje, prezentări de carte)*
- *vizitarea unui muzeu etnografic*
- *exprimarea propriei opinii despre imagini și obiecte specifice unei etnii*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Comunicare orală	Dicția și importanța ei în interacțiunile verbale Prezentarea propriei persoane și a altor persoane Conversații specifice mediului școlar, punând accent pe folosirea corectă a pronumelui de politețe Respectarea regulilor de conversație
Lectură	<u>Cartea – obiect cultural</u> Prezentarea unei opere literare – strategii de lectură, afiș de prezentare Coperta cărții, titlu, autor, ilustrator, cuprins, număr de pagini, număr de capitole, scurtă prezentare a conținutului Biblioteca – vizită și prezentare Citirea integrală a unei opere literare din literatura pentru copii și tineret <u>Texte literare</u> Texte epice: Basmul Legenda Povestiri despre Baronul Münchhausen (<i>Lügengeschichten</i>) Fabula Texte lirice: Poezia narativă Texte dramatice: Scene dialogate din viața cotidiană <u>Texte funcționale și de specialitate</u> Instrucțiuni simple de bricolaj (<i>Bastelanleitungen</i>) Descrierea de persoane Scrisoarea cu conținut personal <u>Noțiuni de deducere a textului</u> Trăsăturile speciilor literare Narator, personaj, relație autor-narator Tipuri de text: textul dialogat, descriptiv, narativ Cuvinte-cheie, narațiune, planul simplu de idei Morală Elemente structurale ale genului liric: strofă, rimă
Redactare	Scrisoarea cu conținut personal Redarea conținutului textului Povești elaborate după imagini (<i>Bildergeschichten</i>) Povești elaborate după cuvinte sau expresii date (<i>Reizwortgeschichten</i>) Descrierea de persoane Dialogul Texte redactate la persoana întâi Redactarea unei continuări logice a întâmplării narate
Elemente de construcție a comunicării	<u>Lexic/Semantică</u> Formarea cuvintelor Familii lexicale Sinonime, antonime Expresii idiomatice <u>Sintaxă</u> Tipul propozițiilor după scopul comunicării

Domenii de conținut	Conținuturi
	Părți de propoziție: subiect și predicat: simplu, multiplu Topica propozițiilor Morfologie Verb: clasificare (forme de bază, verbe regulate și neregulate, verb predicativ-verb auxiliar), timpurile verbelor: prezent/imperfect/perfect compus/mai mult ca perfect/viitor Substantiv și articol: număr, gen, declinare cu accent pe cazurile dativ și acuzativ Adjectiv: derivare cu sufixe, grade de comparație, rolul adjectivului în propoziție Pronume: pronume personal, pronume posesiv, pronume personal de politețe Particule: utilizarea prepozițiilor conform recțiunii Ortografie Alungirea unei vocale (prin litera <i>h</i>, prin geminarea vocalei sau prin <i>-ie-</i>, <i>-ih-</i>, <i>-ieh-</i>) Geminarea consoanelor Scrierea sunetului [s] Scrierea consoanelor fonetic identice (<i>f-v</i>, <i>d-t</i>, <i>b-p</i>, <i>g-k</i>) Scrierea prefixelor <i>ver-</i> și <i>vor-</i> Diferențierea corectă a fonemelor <i>das</i> – <i>dass</i> Geminarea consoanelor la formarea pluralului: <i>-nis/se</i>, <i>-in/nen</i> Despărțirea în silabe Semne de punctuație Punctul, semnul exclamării, semnul întrebării Două puncte înaintea vorbirii directe și a enumerării Ghilimelele la vorbirea directă Virgula la enumerări și în fața majorității conjuncțiilor
Elemente de interculturalitate	Cartea – obiect cultural Valori promovate în literatura spațiului germanofon, în literatura maternă și în literatura universală

CLASA A VI-A

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare

Clasa a VI-a
1.1. Identificarea informațiilor esențiale și de detaliu din diverse texte orale - identificarea informațiilor esențiale din diferite tipuri de texte - ordonarea elementelor unui mesaj oral simplu - înțelegerea conținutului unui text
1.2. Sesizarea aspectelor unui text audiat - identificarea strofelor unei poezii, a introducerii unei povestiri, a numărului vorbitorilor unui text - identificarea cuvintelor-cheie dintr-un text audiat - ascultarea unor texte adecvate vârstei elevilor, în vederea identificării anumitor detalii referitoare la conținut
1.3. Recunoașterea corectitudinii gramaticale a unui enunț - corectarea eventualelor greșeli gramaticale ale vorbitorilor - sesizarea topicii corecte în fluxul enunțurilor orale - exerciții de tip multiple-choice și adevărat/fals pentru identificarea formelor corecte/incorecte

2. Participarea la interacțiuni verbale în diferite situații de comunicare

Clasa a VI-a
2.1. Utilizarea achizițiilor metalingvistice în enunțuri proprii în situații de comunicare diferite - relatarea cu suspans a unor fapte și întâmplări cu caracter personal - respectarea planului de idei - discuții în perechi, în grup sau frontale pe teme date
2.2. Realizarea unei topicii corecte în formularea mesajelor orale - utilizarea structurilor lingvistice însușite - identificarea topicii corecte - exersarea povestirii prin mijloace variate
2.3. Inițierea și dezvoltarea unui dialog pe o temă dată - simularea unor situații autentice de comunicare - comunicarea orală cu scop declarat de informare, de luare de atitudine, de opinie - respectarea regulilor de comunicare orală civilizată

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a VI-a
3.1. Receptarea unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date - identificarea și sublinierea cuvintelor- și propozițiilor-cheie - împărțirea textului în fragmente logice - formularea ideilor principale - lectura unei opere literare integrale

Clasa a VI-a
3.2. Lectura unor texte date în fața unui auditoriu - <i>utilizarea diferitelor strategii de lectură</i> - <i>exerciții aplicative respectând cele cinci etape ale cititului</i> - <i>citirea pe roluri</i> - <i>citirea pentru anumiți receptori, de ex. pentru bunica surdă</i>
3.3. Identificarea structurii textului scris - <i>ordonarea secvențelor narative dintr-un text dat</i> - <i>asocierea momentelor subiectelor secvențelor narative corespunzătoare</i> - <i>identificarea ordinii corecte a secvențelor unui text nonliterar</i>
3.4. Selectarea informațiilor dintr-un text scris - <i>respectarea unei instrucțiuni de utilizare</i> - <i>identificarea punctului de vedere al povestitorului</i> - <i>argumentarea trăsăturilor speciilor literare</i> - <i>identificarea și schimbarea perspectivei narative</i>

4. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a VI-a
4.1. Realizarea unor texte pe baza unor structuri specifice - <i>redactarea unei scrisori, a unei invitații, a unei felicitări sau a unui e-mail</i> - <i>realizarea portretului fizic al unei persoane</i> - <i>redactarea unei compuneri narative</i> - <i>descrierea unui proces</i>
4.2. Utilizarea mijloacelor de exprimare și a elementelor formale - <i>identificarea proverbelor și a expresiilor idiomatice prin utilizarea acestora în enunțuri proprii</i> - <i>înțelegerea sensului cuvintelor în diferite contexte</i> - <i>alcătuirea câmpurilor lexico-semantică</i> - <i>identificarea expresiilor plastice și a imaginilor auditive în poezii</i>
4.3. Elaborarea ideilor principale dintr-un text - <i>identificarea cuvintelor-cheie</i> - <i>formularea unor întrebări și a răspunsurilor corespunzătoare</i> - <i>redarea conținutului unui text</i> - <i>ordonarea logică a momentelor subiectului</i>
4.4. Redactarea unui text după anumite criterii de formă și conținut - <i>repovestirea conținutului unui text din diferite perspective narative</i> - <i>redactarea unei continuări logice a textului</i> - <i>argumentarea punctului de vedere</i> - <i>elaborarea unui portofoliu de lectură pentru o operă literară integrală</i>
4.5. Elaborarea de texte respectând normele morfosintactice, ortografice și de punctuație - <i>recunoașterea categoriilor morfologice și a relațiilor sintactice</i> - <i>identificarea diatezei pasive ca instrument narativ</i> - <i>exerciții de corectare a greșelilor de topică</i> - <i>exerciții de utilizare corectă a semnelor de punctuație și a ortografiei</i>

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural adecvat în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a VI-a

5.1. Identificarea unor elemente culturale specifice

- descrierea obiceiurilor specifice anumitor sărbători, de ex.: Maifest și Kirchweih/Hramul bisericesc
- învățarea unui dans popular
- participarea la evenimente cultural-artistice în limba germană

5.2. Cunoașterea diversității aspectelor culturale ale etniei

- elaborarea unui ghid cu întrebări axate pe istoria minorității din localitatea natală
- însușirea de cântece populare
- vizite la muzee de etnografie și folclor (locale și naționale)

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Comunicare orală	Dicția și importanța ei în interacțiunile verbale Formularea de scuze Organizarea replicilor într-o dezbatere Descrierea unui traseu Formularea opiniei personale
Lectură	<u>Cartea – obiect cultural</u> Prezentarea unei opere literare - strategii de lectură, portofoliu de lectură Structura cărții: conținut (actualizare), prefață, epilog, notă de subsol Citirea integrală a unei opere literare din literatura pentru copii și tineret <u>Texte literare</u> Texte epice: Basmul cult Legenda Povestirea Snoava Texte lirice: Poezia narativă Pastelul Poezia experimentală Texte dramatice: Scene dialogate <u>Texte funcționale și de specialitate</u> Instrucțiuni de utilizare Explicarea pictogramelor (de ex.: indicatoare de circulație) Descrierea de procese <u>Noțiuni de deducere a textului</u> Trăsăturile speciilor literare, realitate și ficțiune Situație narativă, perspectivă narativă (narațiune la persoana I și la persoana a III-a), acțiune, momentele subiectului, nucleu narativ, acțiune subiectivă și acțiune obiectivă Redarea conținutului unui text (aprofundare) Figuri de stil: epitet, comparație, enumerație, repetiție, personificare Elemente structurale ale genului liric: strofă, rimă (actualizare) Situație de comunicare dialogată și monologată
Redactare	Scrisoarea cu un conținut personal Redactarea unei invitații Redactarea unei cărți poștale Redactarea unui e-mail Povestirea Descrierea de persoane Dialogul Redactarea unei continuări logice a textului Argumentarea punctului de vedere
Elemente de construcție a comunicării	<u>Lexic / Semantică</u> Formarea cuvintelor Familia lexicală

Domenii de conținut	Conținuturi
	Expresii idiomatice Sinonime, antonime (actualizare) Câmpuri lexico-semantice Omonime, sens contextual <u>Sintaxă</u> Clasificarea propozițiilor după locul predicatului în propoziție (actualizare) Identificarea părților de propoziție și delimitarea lor Subiect și predicat (actualizare), înțelegerea raportului dintre acestea, paranteza predicativă Nume predicativ (exprimat prin substantiv și adjectiv) Complement: complement direct, complement indirect, complement prepozițional, complement genitival Complement circumstanțial: de loc, de timp, de mod, de cauză Atributul ca parte secundară de propoziție: atributul adjectival și substantival (atributul genitival, atributul prepozițional, apozitia) <u>Morfologie</u> Verb: forme finite și infinite, Timpurile verbelor predicative și utilizarea lor Diateza pasivă a verbelor predicative Verbe compuse Verbe modale (exclusiv la timpul prezent și imperfect) Substantiv: articol, gen, număr, declinare (construcții prepoziționale) Adjectiv: adjectiv atributiv și predicativ, grade de comparație prin compunere, substantivizare, declinare (nivel mediu) Pronume: pronume personal, pronume posesiv (actualizare), pronume reflexiv, pronume demonstrativ, pronume nehotărât Numeral: numeral cardinal și numeral ordinal Adverbul în funcția sintactică de complement circumstanțial de loc, de timp, de mod, de cauză Prepoziția Conjuncția <u>Ortografie</u> Consoane fonetic identice sau asemănătoare Consoana [s] sonoră și surdă (actualizare) Scrierea cu majusculă a verbelor și adjectivelor substantivizate Despărțirea în silabe (actualizare) <u>Semne de punctuație</u> Punctul la abrevieri Două puncte în fața enumerărilor și a concluziilor Ghilimelele la titluri și citate Virgula
Elemente de interculturalitate	Interferențe culturale (cultura etniilor în spațiul românesc) Limba și cultura germană în Europa

CLASA A VII-A

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare

Clasa a VII-a
1.1. Identificarea intențiilor de comunicare din texte orale - ordonarea informațiilor esențiale din texte orale - exerciții de identificare a intenției comunicative a vorbitorului - sesizarea scopului și a intenției mesajului oral
1.2. Distingerea elementelor constitutive ale unui text audiat de dimensiuni mai mari - diferențierea informațiilor esențiale de cele de detaliu prin compararea informațiilor din texte orale - asocierea de titluri fragmentelor din textul audiat - exerciții de înțelegere a unui text audiat
1.3. Identificarea semnificației/semnificațiilor unor enunțuri în funcție de receptor - exerciții de reformulare a mesajelor orale - sesizarea tipologiei mesajelor orale - recunoașterea rolului elementelor nonverbale și paraverbale în comunicare

2. Participarea la interacțiuni verbale în diferite situații de comunicare

Clasa a VII-a
2.1. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere în texte diverse, pe teme liber alese - utilizarea unor conectori logici, cronologici în producerea unui discurs oral - rezumarea orală a unui text scris - exprimarea punctelor de vedere pentru selectarea elementelor semnificative din textele receptate
2.2. Corectarea interferențelor lingvistice - corectarea interferențelor lingvistice în situații autentice de comunicare - elaborarea unui discurs complex adecvat situației de comunicare - folosirea, în contexte diferite, a achizițiilor lexicale noi
2.3. Participarea la elaborarea unui plan de lucru - simularea unui plan cu sarcini de lucru precise, diferențiate pentru membrii echipei - elaborarea regulilor de conversație - susținerea punctului propriu de vedere și respectarea altor opinii

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a VII-a
3.1. Recunoașterea modurilor de expunere utilizate într-un text narativ - lectura selectivă pentru desprinderea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text citit pe baza unui organizator grafic - delimitarea textului în fragmente logice după criterii indicate de profesor (numărul de alineate, corelate cu modul de expunere dominant, schimbarea locului/ a timpului/ a modului acțiunii etc.) - lectura unei opere literare integrale - ierarhizarea informațiilor dintr-un text

Clasa a VII-a
3.2. Manifestarea preocupării de a decoda semnificația textelor - relaționarea unui fragment de text/a unui text cu o imagine, pictură, melodie, film, carte etc. - realizarea unei liste de întrebări care vizează neclarități despre conținutul textului - dezvoltarea unor strategii de lectură și adaptarea acestora la tipul de text lecturat - proiecte de lectură pentru promovarea cărților preferate
3.3. Identificarea elementelor constitutive în diverse texte - identificarea structurii unui text - marcarea elementelor care caracterizează un personaj - recunoașterea trăsăturilor speciilor literare - identificarea figurilor de stil dintr-un text liric
3.4. Selectarea informațiilor din text, conform nivelului de învățare - identificarea construcției textului dramatic - recunoașterea trăsăturilor speciilor literare - identificarea figurilor de stil dintr-un text liric - formularea unui punct de vedere

4. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a VII-a
4.1. Redactarea unui text pe baza structurii narative, descriptive, explicative, adecvate unei situații de comunicare - redactarea unui articol de ziar, a unui interviu și a unui slogan publicitar - redactarea unei caracterizări - exerciții de redactare a unor texte funcționale - transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă
4.2. Utilizarea corectă a cuvintelor și expresiilor polisemantice - utilizarea unui mod de exprimare variat - folosirea cuvintelor derivate și compuse în propoziții - alcătuirea și completarea câmpurilor lexico-semantice - identificarea imaginilor artistice într-un text liric
4.3. Redactarea rezumatului unui text, respectând regulile structurale specifice rezumatului - redarea, cu propriile cuvinte și în ordine cronologică, a conținutului unui text - formularea propoziției introductive specifice rezumatului, indicând specia literară a textului, titlul, autorul, tema - respectarea timpului verbului în redactarea rezumatului - redactarea succintă a rezumatului, fără exprimarea opiniei personale
4.4. Realizarea unor texte complexe, pe baza anumitor criterii de conținut și structură - dezvoltarea planului de idei principale - argumentarea trăsăturilor speciilor literare - argumentarea punctului de vedere - realizarea unei prezentări mediale a unei opere literare integrale

Clasa a VII-a

4.5. Respectarea normelor morfosintactice și ortografice, precum și a regulilor de punctuație în texte

- *utilizarea corectă a părților de vorbire în funcție de scopul comunicării*
- *utilizarea corectă a modului condițional-optativ, în situații specifice*
- *folosirea conectorilor adecvați la nivelul propoziției și al frazei*
- *recapitularea și respectarea principalelor reguli ortografice și de punctuație*

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural adecvat în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a VII-a

5.1. Identificarea convergențelor interculturale

- *identificarea similitudinilor între mai multe grupuri etnice*
- *realizarea de întâlniri/interviuri cu persoane care promovează tradițiile și obiceiurile locale*
- *vizitarea unei școli din altă localitate*
- *pregătirea diferitelor specialități culinare, de ex. turta dulce*

5.2. Recunoașterea multilingvismului în contexte socioculturale diverse

- *participarea la Ziua Internațională a Limbii Materne (21 februarie), la Ziua Europeană a Limbilor (26 septembrie)*
- *vizionarea de piese de teatru în diferite limbi*
- *joc de rol pe tema multilingvismului*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Comunicare orală	Conversația Formularea de argumente și contraargumente Susținerea punctului propriu de vedere
Lectură	<u>Cartea – obiect cultural</u> Prezentarea medială a unei opere literare integrale Citirea integrală a unei opere literare din literatura pentru copii și tineret <u>Texte literare</u> Texte epice: Basmul cult Povestirea Fragment dintr-un roman Texte lirice: Poezia Balada Parodia Texte dramatice: Textul dialogat <u>Texte funcționale și de specialitate</u> Articolul de ziar Interviul Sloganul publicitar <u>Noțiuni de deducere a textului</u> Trăsăturile speciei literare Balada: perspectivă narativă, elemente lirice, momentele subiectului, conflict Rezumat Modalități de caracterizare a personajelor Procedee de expresivitate artistică: epitet, comparație, enumerație, personificare (actualizare), aliterație, metaforă, hiperbolă Elemente structurale ale genului liric: strofă, rimă (aprofundare) Situății de comunicare dialogată și monologată, act, scenă
Redactare	Articolul de ziar Interviul Sloganul publicitar Rezumatul Caracterizarea Dialogul Redactarea unei continuări logice a textului Scrierea creativă Argumentarea trăsăturilor speciilor literare Exprimarea punctului de vedere
Elemente de construcție a comunicării	<u>Lexic/Semantică</u> Familii lexicale Câmpuri lexico-semantic Sinonime, antonime, omonime (aprofundare) Mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului (compunere și

Domenii de conținut	Conținuturi
	derivare) Sensul cuvintelor în context Sintaxă Părți de propoziție (actualizare) Complement circumstanțial: condițional, de scop, consecutiv, concesiv Topica propozițiilor, negarea cu <i>nicht</i> și <i>kein</i> Propoziții principale și propoziții subordonate Felul propozițiilor subordonate după conținut: propoziția subordonată subiectivă, propoziția subordonată completivă, propoziția subordonată atributivă, propoziția subordonată circumstanțială de loc, propoziția subordonată circumstanțială de timp, propoziția subordonată circumstanțială de mod, propoziția subordonată comparativă, propoziția subordonată circumstanțială de cauză, propoziția subordonată circumstanțială condițională, propoziția subordonată circumstanțială finală, propoziția subordonată circumstanțială consecutivă, propoziția subordonată circumstanțială concesivă Felul propozițiilor subordonate după formă: introduse (prin conjuncții, pronume relative, pronume interogative), neintroduse (verkappter Nebensatz, propoziția subordonată cu verbul la infinitiv/Infinitivgruppe) Contragere și substituie Morfologie Pronume: pronume relativ, pronume demonstrativ (aprofundare) <i>hinweisendes und fragendes Pronominaladverb</i> Verb: modul condițional-optativ (<i>Konjunktiv</i>), recțiunea verbului Conjuncția și prepoziția (aprofundare) Ortografie Recapitularea principalelor reguli ortografice ale limbii germane Semne de punctuație Utilizarea virgulei în fraze cu propoziții subordonate
Elemente de interculturalitate	Valori lingvistice și culturale europene Limba germană în Europa Valori promovate în tradițiile și obiceiurile din cultura etniilor

CLASA A VIII-A

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare

Clasa a VIII-a
1.1. Formularea informațiilor comunicative în funcție de receptor - recunoașterea diferitelor tipuri de mesaje și a receptorilor - sintetizarea atitudinilor comunicative ale receptorului pornind de la texte literare și nonliterare - identificarea nivelului stilistic al unui text audiat
1.2. Identificarea elementelor structurale ale unui discurs - ordonarea părților componente ale unui mesaj oral complex - audierea de discursuri și identificarea elementelor structurale ale acestora - identificarea felului în care elementele paraverbale modifică intențiile emițătorului
1.3. Recunoașterea zonei de proveniență a emițătorului - identificarea formelor de dialect în enunțuri orale - asocierea vorbitorilor din mediul germanofon zonei geografice corespunzătoare - identificarea abaterilor de la normele limbii germane

2. Participarea la interacțiuni verbale în diferite situații de comunicare

Clasa a VIII-a
2.1. Prezentarea documentată a unei teme într-un text argumentativ - structurarea unui discurs pe o temă dată - formularea și susținerea argumentelor proprii - dezbateri actuale pe teme de interes pentru elevi - exprimarea unui punct de vedere obiectiv/subiectiv
2.2. Formularea de discursuri cu respectarea normelor lexico-gramaticale și fonetice - utilizarea adecvată, în context, a sinonimelor, antonimelor, a omonimelor într-un mesaj oral - identificarea particularităților lexicale și a normelor morfosintactice - reformularea mesajului oral în funcție de receptor
2.3. Participarea la interacțiuni verbale - respectarea regulilor de conversație - participarea la dialoguri pe teme date - formularea clară a replicilor folosind tehnici variate de menținere a atenției interlocutorilor

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a VIII-a
3.1. Compararea informațiilor și a structurilor logice dintr-unul sau mai multe texte pentru exprimarea unui punct de vedere personal - identificarea și sublinierea cuvintelor- și propozițiilor-cheie - realizarea unor scheme structurale din diverse texte - identificarea informațiilor care susțin un punct de vedere - selectarea informațiilor care contrazic un punct de vedere

Clasa a VIII-a
3.2. Manifestarea interesului pentru lectură - aplicarea practicilor de lectură în funcție de scopul lecturii - întâlniri cu scriitori, oameni de cultură - citirea pentru anumiți receptori, de ex. pentru părinți în cadrul unei festivități de absolvire
3.3. Identificarea structurii interne și externe a unui text scris - argumentarea trăsăturilor speciilor literare - identificarea mesajului unui text - identificarea informațiilor esențiale dintr-un text dat - exprimarea punctului de vedere față de situații conflictuale
3.4. Selectarea informațiilor din text, conform nivelului de învățare - identificarea problematicii unui text - redarea pe scurt a conținutului unui text - identificarea simbolurilor într-un text - exerciții pe marginea unui text citit

4. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Clasa a VIII-a
4.1. Redactarea de texte aparținând stilului funcțional - elaborarea unor diverse tipuri de texte adecvate intenției de comunicare (comentariu pe blog, SMS, e-mail, pagină de jurnal) - caracterizarea fizică și morală a unui personaj - exerciții de redactare ținând cont de convențiile de redactare
4.2. Utilizarea corectă a cuvintelor și expresiilor polisemantice în texte de complexitate crescută - utilizarea unor moduri de exprimare adecvată și variată - identificarea sinonimelor, antonimelor și omonimelor în diferite contexte - integrarea expresiilor idiomatice în texte redactate - alcătuirea și completarea câmpurilor lexico-semantice
4.3. Redactarea unui rezumat de dimensiuni fixe - redarea conținutului unui text - redactarea unui rezumat cu respectarea trăsăturilor specifice - limitarea propozițiilor unui rezumat la un număr prestabilit
4.4. Redactarea de texte după o structură elaborată anterior - redactarea unei continuări logice a unui text - redactarea unei secvențe narative precedente acțiunii textului - modificarea firului narativ al unui text prin introducerea unor elemente narative noi - realizarea unei comparații între carte și film, făcând uz de mijloace multimedia
4.5. Utilizarea normelor morfosintactice, ortografice și a regulilor de punctuație în redactarea de texte - exerciții de contragere și substituție - exerciții de aprofundare a particularităților morfologice ale limbii germane - recunoașterea relației fixe dintre verb și prepoziție și utilizarea corectă a acestora - utilizarea corectă a regulilor ortografice și de punctuație

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural adecvat în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a VIII-a

5.1. Compararea asemărilor și deosebirilor interculturale

- *analizarea obiceiurilor culinare din cadrul unui grup*
- *investigarea vieții familiale dintr-o comunitate*
- *realizarea unui interviu cu reprezentanții diferitelor etnii*
- *exprimarea unui punct de vedere față de un spectacol de teatru*

5.2. Identificarea contribuției culturale a unor personalități germane din România

- *realizarea de materiale diverse despre personalități locale/naționale*
- *audierea, citirea, recitarea unei poezii scrise în dialect (de ex. Schuster Dutz: Die Subtraktion)*
- *realizarea de proiecte despre personalități aparținând comunității germane din România*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Comunicare orală	Dezbateră Formularea de argumente pro și contra Formularea și argumentarea punctului de vedere personal
Lectură	<u>Cartea – obiect cultural</u> Prezentarea unei opere literare integrale – comparația carte-film Citirea integrală a unei opere literare din literatura pentru copii și tineret <u>Texte literare</u> Texte epice: Proza scurtă (<i>Kurzgeschichte</i>) Povestirea Fragment dintr-un roman Texte lirice: Pastelul Balada (inclusiv balada secolului al-XX-lea) Parodia Texte dramatice: Fragmente dintr-o operă dramatică sau dintr-o piesă cu un singur act <u>Texte funcționale și de specialitate</u> Comentariu pe blog SMS E-mail Pagină de jurnal <u>Noțiuni de deducere a textului</u> Trăsăturile speciilor literare: balada și proza scurtă (<i>Kurzgeschichte</i>) Balada: actualizare Proza scurtă (<i>Kurzgeschichte</i>): structură, limbaj, simboluri, personaje, cadru narativ, interpretarea titlului, mesaj Rezumatul (aprofundare) Caracterizarea personajelor (aprofundare) Eul liric, moduri de expunere, ironia, structura poeziei și ideea transmisă de aceasta, sentimente exprimate Procedee de expresivitate artistică: epitet, comparație, enumerație, repetiție, personificare, aliterație, metaforă, hiperbolă (actualizare) Situație de comunicare monologată și dialogată, indicații regizorale, act, scenă
Redactare	Comentariu pe blog SMS E-mail Pagina de jurnal Rezumatul Caracterizarea Dialogul Argumentarea trăsăturilor speciilor literare Modificarea firului narativ Scrierea creativă Textul argumentativ

Domenii de conținut	Conținuturi
Elemente de construcție a comunicării	<u>Lexic/Semantică</u> Neologisme Familii lexicale Câmpuri lexico-semantice Sinonime, antonime, omonime (particularități) Proverbe, expresii idiomatice Registre stilistice: limbaj standard, argou, jargon, dialect <u>Sintaxă</u> Părți de propoziție și propoziții subordonate (actualizare) Sintaxa frazei Identificarea propozițiilor subordonate după conținut și formă (aprofundare) Contragere și substituie (actualizare) <u>Morfologie</u> Substantiv: particularități morfologice Adjectiv: declinare Verb (actualizare) Recțiunea verbelor Verbe modale (diateza activă - perfect compus, diateza pasivă - prezent, imperfect) <u>Ortografie</u> Aprofundarea principalelor reguli ortografice ale limbii germane <u>Semne de punctuație</u> Recapitularea principalelor reguli (cu accent pe virgulă)
Elemente de interculturalitate	Oameni și fapte - valori interculturale și culturale promovate prin viața și opera unor personalități germane din România

Sugestii metodologice

Limba reprezintă o cale de acces către lume. Atât în textele literare, cât și în cele nonliterare, elevii găsesc diferite forme de exprimare specifice timpului și societății din cultura proprie și din culturi străine și analizează conținuturile lor estetice, filosofice și sociale. Ei au posibilitatea de a face asocieri între modelul de viață tradițional, cel personal și concepții alternative. Recunoașterea condiționării istorice a tuturor viziunilor asupra vieții și a lumii nu permite îngustarea sau absolutizarea ideologică a viziunilor.

În vederea atingerii obiectivelor orelor de limbă maternă germană, trebuie aplicate procedee didactice care favorizează munca individuală a elevilor, capacitatea de acțiune în parteneriat și de muncă în echipă. Un rol important îl au și evenimentele derulate în mediul nonformal, prin intermediul activităților extrașcolare, la care participă elevi, părinți și profesori (serbări școlare, vizionare de spectacole de teatru etc.).

În contextul ofertei de conținut al programei, profesorul este perceput ca o personalitate flexibilă, care își proiectează demersul didactic prin raportare la specificul elevului și la cerințele pragmatice și funcționale ale comunicării eficiente și ale inserției sociale creative. Profesorului i se acordă libertatea proiectării integrative, transdisciplinare prin raportare la nivelul cunoștințelor de limbă și la specificul vârstei elevilor, precum și la cerințele impuse de o societate bazată pe cunoaștere și educație permanentă.

Curriculumul de limba maternă germană pentru gimnaziu trebuie, pe de o parte, să asigure condițiile pentru o dezvoltare lingvistică și literară de bază pentru absolvenții claselor a VIII-a, iar pe de altă parte, el trebuie să constituie un element de legătură între ciclul primar și cel liceal. De aceea, este necesar ca profesorul de limbă germană să analizeze programa școlară pentru ciclul primar (Programa școlară pentru disciplina *Limba și literatura maternă germană* clasele a III-a - a IV-a nr. 3330 /10.03.2015) pentru a ști care este nivelul de cunoștințe de la care se pornește. Conținuturile propuse pentru clasele a III-a și a IV-a au servit ca mijloace de dezvoltare a competențelor de comunicare, fără a fi predate ca atare, evitându-se utilizarea metalimbajului (nu au fost introduși termeni precum *substantiv* și *verb*).

Principii didactice

Principiile didactice care trebuie să ghideze procesul de predare-învățare-evaluare sunt:

1. *Procesul de învățare-predare centrat pe elev:* în planificarea și derularea procesului didactic centrat pe elev trebuie ținut cont de competențele elevilor dintr-un colectiv pentru a le dezvolta și pentru a asigura o valorificare creativă a experiențelor lingvistice anterioare, prin proiectarea scenariilor didactice raportate la valorificarea experiențelor de viață și a cunoștințelor de limbă, prin dezvoltarea simțului lingvistic și al conștiinței lingvistice.
2. *Abordarea comunicativ-funcțională* a conținutului lingvistic, pornind de la faptele de limbă, actele de vorbire și dobândind aplicație în utilizarea contextuală a cunoștințelor.
3. *Accentuarea caracterului interactiv al însușirii limbii*, având în vedere impunerea abordării limbii nu ca sistem abstract de semne, ci ca „limbă în funcțiune,” în variantele ei orale și scrise, ca instrument al exprimării și al autoexprimării.
4. *Implementarea demersurilor didactice de însușire și exersare activă, implicativă, a limbii.*
5. *Evaluarea continuă a activităților elevului:* evaluarea elevilor trebuie să aibă în vedere atât procesul, cât și produsul învățării.
6. *În constituirea sensului prin lectură* să se aibă în vedere familiarizarea treptată cu textul, pornind de la înțelegerea globală a textului (constituirea sensului global) și ajungând la lectura analitică (constituirea de sens la nivel lexical).
7. *Gama variată de metode de predare-învățare:* cadrele didactice trebuie să cunoască o gamă variată de metode didactice din care le vor alege pe cele potrivite conținuturilor de predat și cadrului educativ.
8. *Metode interactive de lucru:* la alegerea metodelor de predare-învățare se vor prefera cele interactive.
9. *Stimularea abilității de autoevaluare a conduitei verbale*, prin situații de inter- și autoevaluare orală și scrisă, prin receptarea curenților de exprimare ca surse de învățare, prin asigurarea unui climat motivant.
10. *Stimularea maturizării conștiinței lingvistice*, a gândirii metalingvistice și metacognitive, prin valorificarea achizițiilor lingvistice materne pe baza abordării contrastive (comparative) a fenomenelor de limbă și de cultură.
11. *Susținerea perspectivei holistice* asupra achiziției limbilor, prin proiectarea activităților didactice centrate pe dezvoltarea/exersarea integrată a competențelor de bază (receptare de mesaj oral, producere de mesaj oral, receptare de mesaj scris, producere de mesaj scris), într-o manieră complementară.

12. *Individualizarea și predarea diferențiată*: Activitățile didactice trebuie să țină cont în cea mai mare măsură posibilă de necesitățile individuale ale fiecărui elev pentru a îndeplini criteriul de egalitate de șanse pentru toți participanții la procesul educativ.
13. *Conceptele de gramatică* vor reprezenta noțiuni-ancoră, cu rol orientativ în exersarea contextuală a limbii, clarificarea lor având rolul de a susține gândirea metalingvistică, de a orienta mecanismele de autocorectare și de a motiva preocuparea pentru exprimarea controlată, pretențioasă, eficientă, racordată la specificul situației de comunicare.
14. *Stimularea gândirii creative prin limbă*, în vederea formării unei personalități autonome, capabile să-și prezinte propriile păreri, să accepte diversitatea de idei și opinii.
15. *Implementarea în conținut a viziunii interculturale*, în vederea asimilării limbii prin conținuturi culturale reprezentative.
16. *Transpunerea activităților școlare în medii socio-lingvistice reale, extrașcolare și implementarea „realității exterioare” în clasă* (de ex., valorificarea în activitățile școlare a emisiunilor TV, a instruirii asistate de calculator etc.).

Modalități de transpunere a principiilor didactice în activități de învățare (exemplu orientativ)

Activități de învățare pentru diferitele etape ale lecturii – strategii de citire a mesajului scris

I. Privire de ansamblu asupra textului

1. Recunoașterea caracteristicilor unui text
2. Reflecția asupra mesajului

II. Înțelegerea și prelucrarea textului

1. Identificarea problemelor legate de lectură
2. Delimitarea în alineate și denumirea acestora
3. Marcarea informațiilor importante

III. Prelucrarea și sistematizarea informațiilor

1. Sortarea și prezentarea informațiilor
2. Legătura dintre text și mediul înconjurător

I. Privire de ansamblu asupra textului

1. Recunoașterea caracteristicilor unui text

Întrebări care să susțină procesul de învățare a elevului:

Există un titlu pentru text?

Cât de lung este textul?

Pot recunoaște alineatele?

Există imagini care însoțesc textul?

Există cuvinte sau propoziții care să iasă în evidență? (sunt scrise cursiv, subliniate sau îngroșate?)

Cărei specii literare îi aparține textul?

Notă: răspunzând la aceste întrebări, elevul poate să estimeze dacă textul îl interesează și dacă reușește să-l citească și să-l înțeleagă.

2. Reflexie asupra mesajului

Întrebări care să susțină procesul de învățare a elevului:

S-a înțeles mesajul din titlu?

Despre ce ar putea fi vorba în text?

Ce cunoștințe anterioare au elevii în legătură cu această temă?

Își pot imagina elevii mesajul transmis de text?

Notă: răspunzând la aceste întrebări, elevul va putea să înțeleagă textul mai bine, pentru că a reflectat asupra temei și are o privire de ansamblu asupra mesajului textului literar.

II. Înțelegerea și prelucrarea textului

1. Identificarea problemelor legate de lectură

Întrebări care să susțină procesul de învățare a elevului:

S-au marcat cuvintele necunoscute din text?

Au fost identificate pasaje neclare din text?

S-a încercat înțelegerea în context a conținutului ?

S-au căutat cuvintele necunoscute în dicționar?

Notă: răspunzând la aceste întrebări, elevul va elimina toate neclaritățile textului și va înțelege toate cuvintele și propozițiile.

2. Împărțirea în alineate și denumirea acestora

Întrebări care să susțină procesul de învățare a elevului:

S-au identificat alineatele textului?

Unde începe o nouă idee?

S-au identificat ideile principale?

S-a citit încă o dată fiecare alineat?

S-a formulat pentru fiecare alineat un cuvânt/o propoziție-cheie?

Notă: răspunzând la aceste întrebări, elevul va ști să structureze un text și să aibă o privire de ansamblu asupra acestuia.

3. Marcarea informațiilor importante

Întrebări care să susțină procesul de învățare a elevului:

Ce este important în fiecare alineat?

Cine este personajul principal?

Ce se întâmplă exact/ ce se descrie?

Unde și când are loc acțiunea?

Ce este important pentru continuarea acțiunii?

S-au comparat cuvintele marcate cu acele cuvinte / propoziții cheie stabilite anterior?

Există o corelație între ele?

Notă: răspunzând la aceste întrebări și subliniind informațiile importante, elevul va avea o variantă prescurtată a textului pe care o poate înțelege și reține mai bine.

III. Prelucrarea și sistematizarea informațiilor

1. Prelucrarea și sistematizarea informațiilor

Întrebări care să susțină procesul de învățare a elevului:

S-au găsit răspunsuri la întrebările elevilor referitoare la text?

Au fost sortate / selectate aceste informații?

S-a identificat structura textului?

Informațiile au fost prelucrate grafic? (tabel, mind map, diagramă)

Notă: răspunzând la aceste întrebări, elevul a prezentat clar informațiile textului pe care îl poate, astfel, reține mult mai bine.

2. Legătura dintre text și mediul înconjurător

Întrebări care să susțină procesul de învățare a elevului:

Există o relație între textul studiat și alte texte cunoscute?

Se pot face asocieri între cunoștințele dobândite din text și cunoștințele anterioare ale elevilor?

Se poate formula o opinie personală în legătură cu textul?

Se poate decide dacă informațiile textului sunt importante pentru propria persoană?

Notă: răspunzând la aceste întrebări, elevul a înțeles textul atât de bine, încât acesta poate fi folosit ca text-suport pentru alte sarcini de lucru sau poate fi relevant și în alte contexte (v. http://www.bildungspartner.schulministerium.nrw.de/Bildungspartner/Themen/Leseschule-NRW/HF_Methoden/02_uebersicht lesestrategien.pdf)

Alegerea și numărul textelor-suport folosite în cadrul orelor de predare rămân la latitudinea profesorului, cu precizarea respectării speciilor de text menționate în programa școlară. Manualul trebuie să cuprindă o gamă variată de texte. Va fi inclus un număr proporțional de texte din literatura germană din România (circa 30%) și din spațiul germanofon. La alegerea textelor germane din România, vor fi respectate particularitățile locale.

Elementele de limbă și de redactare de text vor fi abordate integrat în întregul proces de predare. Aspecte ale diferitelor domenii lingvistice se vor grupa astfel, încât să sprijine, în primul rând, atingerea competențelor specifice și să corespundă tematicii unităților de predare. Accentul se va putea pune, în

fiecare oră, după caz, pe aspecte de limbă sau de conținut. Exercițiile de dezvoltare a vocabularului și de semantică, precum și exercițiile de ortografie și de punctuație nu vor lipsi din nicio oră de predare.

Prezentarea conținuturilor în liste distincte pentru domeniile **Comunicare, Lectură, Redactare, Elemente de construcție a comunicării, Elemente de interculturalitate** s-a făcut din rațiuni metodologice, însă nu trebuie uitat că, în actul comunicării, acestea fuzionează, fapt care face necesară predarea integrată a acestor elemente și recursul constant la sarcini de învățare cu un accentuat caracter aplicativ, transferabile în alte contexte și relevante pentru inserția socială de succes în viitoarea viață de adult.

Comunicare orală și redactare

În cadrul orelor de limbă germană, comunicarea orală și redactarea de texte se află pe poziții de egalitate. Exersarea abilităților de ascultare (de ex. în cadrul discuțiilor) este la fel de importantă precum educarea exprimării orale. Prin aceasta se favorizează comportamentul situațional și lucrul cu partenerul sau în echipă.

Având în vedere rolul important pe care îl joacă mijloacele audio-video în viața elevilor, este importantă dezvoltarea competenței elevilor de analiză critică a formei și a conținuturilor acestora. În această categorie intră analiza de filme, videoclipuri, materiale publicitare, emisiuni radiofonice, etc. Este necesar ca elevii să stăpânească temeinic regulile de ortografie și punctuație, deoarece educarea scrisului conform normelor ortografice reprezintă un scop important pentru fiecare an școlar. Acest lucru nu este valabil doar pentru disciplina *Limba și literatura maternă germană*, ci pentru toate disciplinele predate în limba germană. De asemenea, se va pune accent și pe respectarea formei specifice diferitelor tipuri de texte.

Lectură

În acest domeniu de conținut se va acorda prioritate textelor literare față de cele nonliterare. Prin lucrul cu textul, elevii vor învăța să înțeleagă conținutul, structura, forma și intenția textelor, să analizeze din ce în ce mai independent textele și să își formuleze propriile aprecieri. În vederea evitării unilateralității interpretării și în vederea trezirii, menținerii și susținerii interesului elevilor pentru textele literare, sunt necesare diferite abordări metodologice.

O importanță deosebită se acordă în programa școlară studiului textului literar, în special alcăzrilor pentru tineret, datorită interesului specific vârstei elevilor. La alegerea textelor, cadrul didactic se va asigura că acestea nu transmit elevilor reprezentări stereotipe, propunând situații de învățare care să favorizeze înțelegerea acestora în contextul diversității culturale. Recomandăm, printre altele, și explorarea contribuțiilor culturale ale unor personalități germane din România (de ex. Stephan Ludwig Roth, Joseph Haltrich, Eginold Schlattner, Hermann Oberth, Herta Müller, Alexander Tietz, Stefan Hell).

Elemente de construcție a comunicării

Acest domeniu de conținut se află în strânsă legătură cu folosirea în scris și oral a limbii, precum și cu abordarea de texte literare. Recunoașterea variabilității și regularităților limbii pornește de regulă de la texte literare și/sau nonliterare, ducând la identificarea unor forme lingvistice. Nu se poate, însă, renunța la analiza sistematică, punându-se totuși accentul pe funcția gramaticală a cuvintelor. Aceasta este o condiție pentru o folosire conștientă și corectă a limbii.

Elemente de interculturalitate

Educația interculturală nu se rezumă doar la cunoștințe despre alte culturi, ci și la raportarea acestora la propria cultură prin intermediul experimentării diferenței și asimilării interculturale. Prin aceasta, se urmărește construirea, reflexiv și conștient, a unei imagini identitare care să surprindă toate aceste deosebiri și similitudini cu privire la stilul de viață, limbă, obiceiurile populare, scara de valori culturale proprii, cu scopul de a promova elevilor respectul și spiritul tolerant, civismul și atitudinea pozitivă față de persoane și grupuri care aparțin unor culturi diferite, care susțin valori, opinii și credințe diferite.

Proiectarea

Se recomandă ca profesorul să-și structureze demersul didactic în funcție de specificul individual și colectiv al clasei de elevi, însă, în proiectarea scenariului didactic, să se țină cont de necesitatea exersării integrate a celor patru competențe de bază (receptarea și producerea de mesaje orale, receptarea și producerea de mesaj scrise). Pentru clasa a V-a, se recomandă jurnalul de învățare; exersarea unor metode de culegere independentă de informații, ordonarea lor și integrarea acestora în procesul de învățare (de ex. cu ajutorul unui fișier real sau virtual); metode de ascultare activă (selectarea unor informații dintr-un text, individual sau în grup); metode de concepere creativă a planului pentru redactarea unui text (de ex., utilizând metoda Cluster) etc. Pentru clasa a VI-a, se recomandă exersarea unor strategii de comunicare, de ex. prezentarea publică a unei teme, eventual cu ajutorul unui afiș sau a unei

prezentări digitale. Pentru clasa a VII-a, se recomandă utilizarea sistematică a metodelor de lucru în grup, deoarece elevii ar trebui să fie capabili să lucreze în mod responsabil împreună. Parcurgerea etapelor unui proiect realizat în grup îi va ajuta pe elevi să conștientizeze ce înseamnă planificarea lucrării, elaborarea unor reguli necesare pentru a lucra eficient, diferite moduri de notare/redactare a rezultatelor, autoevaluarea în grup, prezentarea comună a rezultatelor.

Evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor

În evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor, se recomandă îmbinarea metodelor tradiționale de evaluare cu cele ale evaluării formative, prin utilizarea unor tehnici și metode moderne care vizează atât procesul, cât și produsul învățării (de ex., autoevaluarea, interevaluarea, posterul, afișul, portofoliul, proiectul, studiul de caz etc.).

În evaluare, se va avea în vedere calitatea competențelor, după cum urmează:

1. în cazul *competenței de receptare și producere a unor texte orale în diferite situații de comunicare* se va avea în vedere raportarea la actele de limbaj;
2. la *receptarea unor texte de diverse tipuri* se va pune accent pe înțelegere, interpretare și atitudine comunicativă, urmărindu-se progresia competenței de lectură prin raportare la cadrele internaționale de referință;
3. la *redactarea unor texte de diverse tipuri* se va avea în vedere diversificarea tipurilor de texte prin adaptare la situații cotidiene de viață;
4. *competența generală 5 – Manifestarea unui comportament cultural și intercultural adecvat în contexte culturale și sociale diverse* – vizează formarea abilității de înțelegere interculturală. Astfel, se urmărește dezvoltarea empatiei, a înțelegerii și respectării diversității culturale. Activitățile de acest tip trebuie să se bazeze pe învățarea prin descoperire, studiul de caz, proiectul, portofoliul etc., ca atare și evaluarea trebuie să aibă în vedere atât procesul, cât și produsul învățării.

Texte recomandate

Clasa a V-a

Multimedia - texte orale propuse spre ascultare: basme, legende, fabule, povestiri fantastice, povestiri despre Münchhausen, cântece pentru copii, poezii, emisiuni radiofonice pentru copii, audiobook, filme, videoclipuri.

O operă literară integrală din literatura pentru copii și tineret: de ex., Karin Gündisch: *Im Land der Schokolade und Bananen*, Christine Nöstlinger: *Die feuerrote Friederike*, Joachim Masannek: *Die wilden Kerle*, Cornelia Funke: *Die wilden Hühner*, Uwe Timm: *Rennschwein Rudi Rüssel* ș.a. La alegerea operei literare, se va ține cont și de oferta actuală de literatură pentru copii și tineret.

Basme: de ex. Josef Haltrich: *Sächsische Volksmärchen aus Siebenbürgen/Basme populare săsești din Transilvania*

Legende: de ex. Alexander Tietz: *Märchen und Sagen aus dem Banater Bergland/Basme și legende din Banatul Montan*

Povestiri fantastice/*Lügendgeschichten*: de ex. Münchhausen, Paul Maar: *Eine gemütliche Wohnung*

Fabule: de ex. Äsop, Gotthold, Ephraim Lessing

Poezii narrative: de ex. Erich Kästner: *Das verflixte Telefon*

Clasa a VI-a

Multimedia - texte orale propuse spre ascultare: basme culte, legende, snoave, poezii, cântece pentru copii, emisiuni radiofonice pentru copii, audiobook, filme, videoclipuri.

O operă literară integrală din literatura pentru copii și tineret: de ex.: Mirjam Pressler: *Bitterschokolade*, Roald Dahl: *Matilda*, Roald Dahl: *Sophiechen und der Riese*, Anselm Roth: *Anabel und die verschwundenen Zwillinge*, Max von der Grün: *Vorstadtkrokodile*, Hans Peter Richter: *Damals war es Friedrich* ș.a. La alegerea operei literare, se va ține cont și de oferta actuală de literatură pentru copii și tineret.

Basme culte: de ex. James Thurber: *Das kleine Mädchen und der Wolf*

Legende: de ex. legende germanice, legende din Țara Bârsei

Snoave: de ex. *Schildbürgergeschichten*, *Till Eulenspiegel*

Poezii narative: de ex. James Krüss: *Heinrich Haltaus*

Pasteluri: de ex. Eduard Mörike: *Er ist's*

Poezii experimentale: de ex. Ernst Jandl, *Ottos mops*

Clasa a VII-a

Multimedia: texte orale propuse spre ascultare: balade, emisiuni radiofonice, știri, filme documentare, interviuri, spoturi publicitare, audiobook, filme, videoclipuri.

O operă literară integrală din literatura pentru copii și tineret: de ex., Erich Kästner: *Das fliegende Klassenzimmer*, Karin Gündisch: *Das Paradies liegt in Amerika*, Scott O'Dell: *Die Insel der blauen Delphine*, Otfried Preußler: *Krabat* u.a. La alegerea operei literare, se va ține cont și de oferta actuală de literatură pentru copii și tineret.

Basme culte: de ex. Franz Hohler: *Der Traumprinz*

Povestiri: de ex. Simone de Beauvoir: *Simone und Zaza*

Fragmente de roman: de ex. Karin Gündisch: *Das Paradies liegt in Amerika*

Poezii: de ex. Theodor Storm: *Herbst*

Balade: de ex. Johann Wolfgang Goethe: *Der Zauberlehrling*

Parodii: de ex. *Der Zauberlehrer und seine Succubi*

Texte dialogate: de ex. Karl Valentin, *Im Hutladen*

Clasa a VIII-a

Multimedia: texte orale propuse spre ascultare: balade, proză scurtă (*Kurzgeschichten*), dezbateri, talk-show-uri, emisiuni radiofonice, texte audio în dialect, argou, jargou, audiobook, filme, videoclipuri, blog.

O operă literară integrală din literatura pentru copii și tineret: de ex., Gudrun Pausewang: *Die Wolke*, Jutta Richter: *Der Hund mit dem gelben Herzen*, *Das Tagebuch der Anne Frank* ș.a. La alegerea operei literare, se va ține cont și de oferta actuală de literatură pentru copii și tineret.

Proză scurtă (*Kurzgeschichten*): de ex. Reiner Kunze, *Fünfzehn*

Povestiri: de ex. Ursula Wölfel: *Die Zwillingshexen*

Fragmente de roman: de ex. Eginald Schlattner: *Der geköpfte Hahn*

Pasteluri: de ex. Joseph von Eichendorff: *Nachts*

Balade: de ex. Johann Wolfgang Goethe: *Erkönig*, Erich Kästner: *Die Sache mit den Klößen*

Parodii: de ex. *Der Erkönig als Geograph*

Link-uri utile

www.de.islcollective.com
www.deutschalsfremdsprache.ch
www.deutsch-arbeitsblaetter.de
www.deutsch-lernen-online.net
www.deutschunddeutsch.de,
www.grammatiktraining.de
www.lehrmittelboutique.net
www.lesequiz.ch
www.maerchensammlung.net,
www.meindeutschbuch.de
www.meinkinderradio.at
www2.klett.de/sixcms/media.php/229/316033_so_06.pdf
www.mittelschulvorbereitung.ch
www.nanoki.de
www.online-lernen.levrai.de
www.radio.de
www.redensarten-index.de
www.vorleser.net
www.wissen.de
www.youtube.com/user/GermanAdvertisements